

при участието на секретар-протоколиста Енита Еникова разгледа в закрито заседание на 11 август 2009 г. конституционно дело № 9/2009 г., докладвано от съдията Димитър Токушев. Конституционното дело № 9/2009 г. е образувано на 22 юли 2009 г. след като Конституционния съд е сезиран с писмо изх. № 4441/ 2009 г. от 22.07.2009 г. от главния прокурор на Република България със жалбата на коалиция “Синята коалиция”, представлявана заедно от Мартин Димитров Димитров и Иван Йорданов Костов от 20.07.2009 г. срещу законността на изборен резултат от проведените на 5 юли 2009 г. избори за народни представители в съответствие с предписанието на чл. 112 от Закона за избиране на народни представители (ЗИНП - ДВ, бр. 37 от 13.04.2001 г., посл. изм. ДВ, бр. 36 от 15.05.2009 г.) Със жалбата се възразява “срещу неточното определяне на изборния резултат от страна на ЦИК и допуснатата очевидна фактическа грешка от Секционната избирателна комисия в избирателна секция 19-27-00-121 в гр. Русе при изготвяне на протокол № 000241 (приложение 51) за резултатите от гласуването” на 5 юли 2009 г., в следствие на което за народен представител е избран кандидатът Бюрхан Илиязов Абазов, а не кандидатът от “Синята коалиция” Михаил Рашков Михайлов. Жалбоподателите Мартин Димитров Димитров и Иван Йорданов Костов, представляващи “Синята коалиция” излагат свои съображения, които са подкрепени с писмени доказателства: Протокол № 000241 (Приложение № 51) за резултатите от гласуването в избирателна секция 19-27-00121 в гр. Русе; Извлечение от Протокол № 000241, изготвено по искане на „Синята коалиция”; Извлечение от Протокол 000241, изготвено по искане на партия „Атака”; Извлечение от Протокол № 000241 (Приложение 52) на публикуваната в Държавен вестник бланка; копия от шест броя нотариално заварени декларации от членовете на Секционната избирателна комисия в избирателна секция 19-27-00-121 в гр. Русе и Решение № 238 от 16.07.2009 г. на ЦИК. Допълнително главният прокурор на Република България по реда на чл. 112 от ЗИНП изпраща в Конституционния съд към образуваното конституционно дело № 9/2009 г. жалбата на Михаил Рашков Михайлов, изходящ № 4415/22.07.2009 г. кандидат за народен представител от коалиция “Синята коалиция” в 19-ти многомандатен избирателен район, който оспорва изборния резултат в същия 19-ти МИР. Според Михаил Михайлов неточно е определен изборния резултат от страна на ЦИК и е “допуснатата очевидна фактическа грешка от Секционната избирателна комисия в избирателна секция 19-27-00-121 в гр. Русе при изготвянето на Протокол № 000241 (Приложение 51) за резултатите от гласуването в изборния ден”. Освен изложените в жалбата аргументи жалбоподателят прилага допълнително два броя нотариално заверени декларации от членове на

Секционната избирателна комисия в избирателна секция 19-27-00-121, а впоследствие чрез Главния прокурор и препис от Решение № 9976 от 23.07.2009 на Върховния административен съд – Четвърто отделение, тричленен състав по административно дело № 9830/2009 г., образувано по жалба на Михаил Рашков Михайлов срещу Решение № НС-238/16.07.2009 г. на Централната избирателна комисия.Производството е по чл. 149, ал. 1, т. 7 от Конституцията и чл. 12, т. 8 от Закона за Конституционния съд и е във фазата по допустимост съгласно чл. 19, ал. 1 от Закона за Конституционния съд.Конституционният съд установява, че е налице спор за законност на избор на народен представител с съответствие с предписанията на чл. 112 от ЗИМП, във връзка с чл. 66 от Конституцията на Република България, който постановява, че “Законността на изборите може да се оспори пред Конституционния съд по реда, определен със закон” - в настоящия случай това е чл. 112 от ЗИМП.Разпоредбата на чл. 112 от ЗИМП постановява, че “Кандидатите за народни представители и централните ръководства на партиите и коалициите, участвали в изборите, могат да оспорват законността на избора чрез посочените в чл. 150, ал. 1 от Конституцията органи пред Конституционния съд в срок не по-късно от 14 дни от обявяването на резултатите от Централната избирателна комисия.”Спорът за законност на избор на народен представител се свежда, както се е произнесъл Конституционния съд в свое Определение от 4 февруари 1992 г. по конституционно дело № 1/1991 г. “до оспорване законността на процедурата при провеждане на избора”. Текстът на чл. 112 от ЗИМП съдържа две части:*в първата част чл. 112 от ЗИМП* посочва, кои са субектите, които могат да оспорват законността на избор на народен представител – това са “кандидатите за народни представители и централните ръководства на партиите и коалициите, участвали в изборите”- само те имат правен интерес от разрешаване на спора, който е от компетенция на Конституционния съд. Тези субекти - кандидатите за народни представители и централните ръководства на партиите и коалициите, участвали в изборите обаче нямат правото пряко (директно) да сезират Конституционния съд, а посредством други органи. Тези органи се посочват,*във втората част от текста на чл. 112 от ЗИМП* където конкретно се разпорежда, че субектите, които имат право да оспорват законността на избор – кандидатите за народни представители или централните ръководства на партиите и коалициите, които са участвали в изборите могат да го направят само “чрез” някой от органите по чл. 150, ал. 1 от Конституцията на Република България – една пета от народните представители, президента, Министерския съвет, Върховния касационен съд, Върховния административен съд и главния прокурор.Употребеният в чл. 112 от

ЗИНП предлог “чрез” означава: “с помощта на”, “посредством” “през”, “по” (Виж: Л. Андрейчин и др., Български тълковен речник, трето издание, София, 1973 г.). Следователно, казано с други думи според чл. 112 от ЗИНП всеки кандидат за народен представител или централно ръководство на партия или коалиция, участваща в избори може да оспорва законността на избори за народен представител пред Конституционния съд посредством (с помощта на) на някой от органите по чл. 150, ал. 1 от Конституцията - в случая това е главния прокурор. Законът за избиране на народни представители определя на органите по чл. 150, ал. 1 от Конституцията ролята на трансмисия между субектите по чл. 112 от ЗИНП, които оспорват законността на избор на народен представител и Конституционния съд, който е компетентен да разгледа спора. Тъй като по настоящето дело главният прокурор действа в изпълнение на задължение по чл. 112 от ЗИНП във връзка с чл. 66 от Конституцията, а не по своя инициатива, не е необходимо нарочно искане от негово име, което да отговаря на изискванията по чл. 17, ал. 1 от Закона за Конституционния съд. Конституционният съд вече е имал възможност да разглежда спорове за законност на избор на народен представител. Така напр. по к.д. № 13/2001 г., към което е присъединено к.д. № 14/2001 г. поради идентичността на предмета им по чл. 112 от ЗИНП, Конституционният съд е сезиран от група (57) народни представители и с искане от Общото събрание на съдиите на Върховния административен съд по повод искането на кандидата Венцислав Асенов Димитров за произнасяне на спор за законността на избор на народен представител – т.е. от органи по чл. 150, ал. 1 от Конституцията. Искането на групата депутати се свежда до “подкрепяме искането на кандидата...да се произнесете по спора за законност на избора”, което очевидно не отговаря на изискванията по чл. 17, ал. 1 от ЗКС, докато искането на Общото събрание на съдиите на Върховния административен съд е мотивирано с изложени пространни съображения в съответствие с чл. 17, ал. 1 от ЗКС. Това разноречие не е случайно, защото се дължи на обстоятелството, че в случая Конституционният съд действа по спор за законност на избор за народен представител, а не по спор за конституционност, когато безусловно се изисква от субектите по чл. 150, ал. 1 от К да отправят мотивирано писмено искане. Няма никакво основание Конституционният съд да ревизира тази си практика, след като по настоящето дело той е сезиран от субекти по чл. 112 от ЗИНП чрез орган по чл. 150, ал. 1 на Конституцията - от главния прокурор. Конституционният съд констатира, че жалбите са подадени в законоустановения в чл. 112 от ЗИНП 14-дневен срок, а искането е направено от легитимен субект по чл. 150, ал. 1 от Конституцията – главния прокурор на РБ, който

има правото да сезира Конституционния съд при условията на чл. 112 от ЗИНП във връзка с чл. 66 от Конституцията на Република България. Направеното от жалбоподателите искане съответства на изискванията на чл. 17, ал. 1 от Закона за Конституционния съд – направено е в писмена форма, изложени са обстоятелствата, върху които се основава, посочени са допуснати нарушения на ЗИНП и са подкрепени с писмени доказателства. Затова Конституционният съд приема искането за допустимо. С оглед предмета на делото Конституционният съд намира, че като заинтересовани страни трябва да бъдат конституирани: Централната изборителна комисия за избиране на народни представители, Народното събрание, Министерският съвет, Гражданска инициатива за свободни и демократични избори и Съюзът на юристите в България. По изложените съображения и на основание чл. 66 и чл. 149, ал. 1, т. 7 от Конституцията, чл. 112 от ЗИНП и чл. 19, ал. 1 от ЗКС, Конституционният съд

ОПРЕДЕЛИ:

Допуска за разглеждане по същество искането на главния прокурор относно оспорване на законността на избор на народен представител. Конституира като заинтересовани страни по делото: Централната изборителна комисия за избиране на народни представители, Народното събрание, Министерският съвет, Гражданска инициатива за свободни и демократични избори и Съюза на юристите в България. Изисква от Областния управител на област Русе да представи в Конституционния съд протокол № 000241 (Приложение № 51) от секционната изборителна комисия в изборителна секция 19-27-00-121 в град Русе, както и бюлетините, с които е гласувано на парламентарните избори на 5 юли 2009 г. в същата изборителна секция. Преписи от настоящето определение и от искането на жалбоподателите да се изпратят на конституираните страни, които в 20-дневен срок могат да представят писмени становища и доказателства по делото. Препис от настоящето определение да се изпрати на жалбоподателите Мартин Димитров Димитров и Иван Йорданов Костов, представляващи коалиция „Синята коалиция” и жалбоподателят Михаил Рашков Михайлов, които в същия срок могат да представят допълнително писмени аргументи по направеното искане. Съдиите Румен Янков и Благовест Пунев са подписали определението с особено мнение.